

SPEERPUNTEN AANPAK BEDRIJVENTERREINEN

Asje van Dijk: 'Alle energie nu samenballen voor een paar prioriteiten'

'Of we het kunnen is niet eens meer aan de orde; we zullen wel móeten, want Zuid-Holland mag zijn positie als motor in de Nederlandse economie niet verspelen.'

Breken om te bouwen, de start van een herstructurering in Lisse

Gedeputeerde Asje van Dijk is vastbesloten Zuid-Holland aan méér en bétere bedrijventerreinen te helpen. 'Iedereen die met het onderwerp te maken heeft, zowel bij het bedrijfsleven als bij de overheid, is er al een paar jaar van overtuigd dat er dringend wat moet gebeuren. Maar als we nuchter bezien wat er inmiddels bereikt is, dan is dat veel te weinig. Dat is niet uit onwil of laksheid, want het onderwerp staat overal op de prioriteitenlijst. Nee, het komt doordat het een typisch lange termijnonderwerp is. Het kost wel acht tot tien jaar om een bedrijventerrein te herstructureren en dat geldt zeker ook voor het ontwikkelen van nieuwe terreinen. Dat is lang, zowel voor het bedrijfsleven als voor de overheid. En dan gaan andere dringende zaken gemakkelijk even voor.'

Maar omdat de Zuid-Hollandse economie feitelijk schade zal lijden wanneer er niet gauw wat gebeurt, kwam Van Dijk in maart met een actieplan. Een voorlopig plan, want deze maanden is hij met het plan de boer op. Van Dijk wil steun voor zijn aanpak van alle Zuid-Hollandse regio's en van alle relevante betrokken partijen. De kern van het plan: alle energie samenballen voor een beperkt aantal prioriteiten.

Alle partijen waar gedeputeerde Van Dijk (Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling) deze maanden mee praat, hebben in het afgelopen jaar al eigen programma's opgesteld. Dat heeft een hele serie prioriteitenlijstjes opgeleverd. Het zijn zo veel prioriteiten dat je op voorhand weet dat de beschikbare middelen totaal tekort zullen schieten. En een eerlijke verdeling van de subsidies over alle projecten zou per project niets meer voorstellen. Van Dijk wil daar met zijn aanpak doorheen breken. 'Het versnipperen van energie en financiële middelen heeft geen enkele zin. Het wordt dus kiezen, we zullen ons moeten richten op een paar prioriteiten. In de gesprekken die ik nu voer, roep ik de regio's op met slechts één of twee prioriteiten te komen. Als dat lukt, wil ik daarna proberen tot harde afspraken te komen over de realisatie. Het gaat dan natuurlijk wel om afspraken met alle betrokken partijen. Ja, dus ook de provincie. Wij zullen over onze inspanningen dan ook harde toezeggingen doen. Dat gaat over geld en over menskracht, over stimuleringsprogramma's en over procesbegeleiding.'

Van Dijk heeft al gesproken met de Regionale Overlegorganen (REO's) van Haaglanden en Midden-

Gedeputeerde Van Dijk:
'Alles gericht op het snel
boeken van resultaten'

Holland en zal een dezer dagen nog spreken met die van Rijnmond en van Rijn- en Bollenstreek. Ook staat nog een overleg met het Bestuurlijk Platform Zuidvleugel en met de De REO Zuid-Holland Zuid op het programma. Tot nu toe wordt het voorstel om alle energie samen te ballen goed ontvangen door de REO's. En dat geldt ook voor de SER Zuid-Holland en de Commissie Milieu en Water. Van Dijk wil met zijn tour door de provincie iedereen de gelegenheid geven te reageren op het Ontwerp-Meerjarenprogramma Bedrijventerreinen 2004-2007, zodat het plan, na een eventuele aanpassing, met maximale steun in september kan worden voorgelegd aan Gedeputeerde Staten. Elk jaar kan Van Dijk € 9,25 miljoen in projecten investeren. 'Ik hoop dat geld te kunnen richten op tien, hooguit vijftien projecten. Dan heeft samenballing van energie zin. Gelukkig past onze aanpak perfect bij de koerswijziging die zich bij het Ministerie van Economische Zaken heeft voorgedaan. Ook daar wil men zich met het jaarbudget van zo'n € 20 miljoen (voor heel Nederland) gaan richten op enkele zorgvuldig gekozen speerpunten per provincie.'

Het beleid dat Van Dijk voert is mede ingegeven door de zekerheid dat Zuid-Holland over vijftien jaar minstens 1.200 hectare aan bedrijventerreinen tekort zal komen. 'Die dreigende ramp keer je niet alleen met herstructurering. Daarom hebben we een dubbele doelstelling ingevoerd: 500 hectare herstructureren én 500 hectare nieuw ontwikkelen. In vier jaar tijd. Dat is een gigantische opgave en de provincie kan dat uiteraard nooit alleen. We moeten zorgen dat alles en iedereen samenwerkt: bedrijfsleven, overheden, Kamers van Koophandel, milieuorganisaties. Of we het kunnen is niet eens meer aan de orde; we zullen wel móeten, want Zuid-Holland mag zijn positie als motor in de Nederlandse economie niet verspelen.'

Van Dijk rekent erop dat het samenballen van energie een vliegwielwerking kan oproepen: 'De resultaten zullen zó aansprekend zijn, dat ik verwacht dat projecten die nu buiten de eerste selectie zullen vallen, tóch van start gaan. De winst van die andere projecten zal goed zichtbaar zijn en dus inspireren.' De provincie zal een financiële rol spelen via de subsidies, maar ook op andere manieren ondersteunen. 'We hebben in de afgelopen jaren met DECOR veel ervaring opgedaan en kennis verzameld. Daarmee zullen we de regio's en gemeenten kunnen stimuleren in de fase van de planvorming en in de fasen daarna. We kunnen allerlei faciliteiten bieden met betrekking tot procesbegeleiding en kennisoverdracht. Daar hebben we ook al middelen voor vrijgemaakt.'

Voor de planvorming (plan van aanpak, haalbaarheidsonderzoek, scans) zijn er trouwens ook subsidiemogelijkheden. 'Maak alsjeblieft gebruik van al die mogelijkheden', lijkt Van Dijk de regio's welhaast toe te roepen. 'We hebben de procedures veel eenvoudiger gemaakt.' Waar mogelijk zal de provincie haar eigen rol in de Ruimtelijke Ordening ook benutten voor het bedrijventerreinenbeleid. Dat kan vooral tot uitdrukking komen in de plannen voor nieuwe bedrijventerreinen. De ontwikkelingen rond de tweede Maasvlakte zijn al volop in gang. Van Dijk wil zich sterk maken om ook in de noordrand van de Hoekse Waard nieuwe bedrijventerreinen te kunnen realiseren. 'Het accent zal daar moeten komen te liggen op logistiek, opslag en distributie en dat zal heel hoge eisen stellen aan de infrastructuur. Het zal daarom een gefaseerde ontwikkeling moeten zijn.'

Het zal duidelijk zijn; de sfeer waarin Van Dijk aan het probleem werkt is er bovenal een van 'doen'. 'Ons overleg, de woorden, zijn nu alleen nog maar gericht op het snel boeken van concrete resultaten, de daden.'

Tekst Ontwerp-Meerjarenprogramma Bedrijventerreinen 2004-2007
http://www.pzh.nl/images/126_107081.pdf

Nieuwe ronde OFB-subsidies

De nieuwe ronde voor OFB-subsidies start 1 juli en sluit 1 oktober). Vraag snel aan!

Wethouder F. van den Oever van Dordrecht (rechts) neemt symbolisch een cheque in ontvangst van gedeputeerde Asje van Dijk; € 1,2 miljoen voor de herstructurering van de terreinen Dordtse Kil I en II en Amstelwijk-West.

ONTWIKKELINGSFONDS BEDRIJVENTERREINEN (OFB) Bijna vier miljoen euro voor vier projecten

In de laatste ronde van OFB-subsidies is door de provincie bijna 4 miljoen euro uitgekeerd aan vier gemeenten: Lisse, Dordrecht, Pijnacker-Nootdorp en Berkel en Rodenrijs. De herstructureringsprojecten in Lisse (het project Dever) en in Dordrecht (de upgradage van Dordtse Kil I en II en Amstelwijk-West) kregen de hoogste prioriteit, mede vanwege hun betekenis voor de ontwikkeling van de kenniseconomie in Zuid-Holland. Op 1 juli start de nieuwe aanvraagronde voor OFB-subsidies. Er is dan meer subsidiegeld beschikbaar en de procedures zijn bovendien vereenvoudigd (zie verderop).

Dordrecht

De herstructurering van de bedrijventerreinen in Dordrecht wordt meteen gecombineerd met de aanleg van een glasvezelnetwerk voor breedband internet. Het gebied dat nu aangepakt wordt omvat in totaal zo'n 120 ha en maakt een onderdeel uit van 'Shipping Valley', de bevordering in de regio Drechtsteden van alle economische activiteiten die met water te maken hebben (scheepsbouw, scheepsreparatie, binnenvaart, short sea, natte aannemerij). Er wordt een kademuur in de Krabbepolder aangelegd als overslagfaciliteit voor containers.

Nu is er op de betrokken bedrijventerreinen nog veel leegstand. Maar de gemeente hoopt een bijdrage te kunnen leveren aan de verbetering van de situatie door de kwaliteit van het openbaar gebied sterk te verbeteren. Uit het overleg met het bedrijfsleven over de herstructurering van het gebied kwam de behoefte aan een glasvezelnetwerk naar voren. Het zou een belangrijke bijdrage kunnen zijn aan de verbetering van het vestigingsklimaat.

De gemeente Dordrecht besloot te bevorderen dat meteen bij de start van de herstructurering een glasvezelnetwerk aangelegd kon worden. Dat zou veel voordeliger zijn dan het later te doen.

De totale herstructurering in Dordrecht kost, inclusief het glasvezelnet, € 6 mln. Een deel (€ 0,8 mln) komt daarvan terug via de opbrengsten van een

vrachtwagenparkeerterrein. Aan de dekking van het financiële tekort van € 5,2 mln levert de provincie via de OFB-subsidie een bijdrage van € 1,2 mln. Het resterende tekort van € 4 mln wordt gedekt door de gemeente Dordrecht.

Lisse

De gemeente Lisse ontvangt eveneens € 1,2 mln uit de OFB-pot voor de herontwikkeling van het bedrijventerrein Dever. Het gaat om de aanpak van een vervallen bedrijventerrein dat bovendien zeer extensief bebouwd is. Het project wil tegelijk een injectie geven aan de Duin- en Bollenstreek als handels- en kenniscentrum van de bollenteelt. Een bloembollenlaboratorium wordt verplaatst (en daarmee behouden) en een bloemenveiling krijgt een hervestiging (CNB). Het vertrek van de grootste bloembollenveiling van Nederland uit het centrum van Lisse naar het bedrijventerrein Dever leidt tot een grote afname van het aantal vrachtwagenbewegingen uit het centrum. Door de herstructurering ontstaat 5 ha uitgeefbaar bedrijventerrein. De herstructurering past zeer goed in het provinciale beleid, zowel wat de herstructurering zelf betreft, als voor het bevorderen van de kenniseconomie (kenniscluster tuinbouw Greenport Zuid-Holland). Het project

Lisse, handels- en kenniscentrum bloembollenteelt

hanteert de huidige normen van duurzaamheid.

De kosten van het project bedragen € 15 mln (de bedrijven investeren zelf bovendien € 23 mln). Omdat er ook ruimte vrij komt die kan worden gebruikt voor woningbouw is het financiële tekort uiteindelijk zo'n € 3,1 mln. Na de OFB-subsidie van € 1,2 mln. resteert voor de gemeente een bijdrage van € 1,9 mln.

Berkel en Rodenrijs

In Berkel en Rodenrijs gaat de subsidie van € 1,2 mln naar de aanleg van een nieuw bedrijventerrein: Oudeland. Dit nieuwe terrein grenst aan het bestaande terrein Rodenrijs, dat twee jaar eerder al subsidie ontving voor herstructurering. Met de ontwikkeling van Oudeland vormt dit terrein met Rodenrijs een modern, goed ontsloten bedrijventerrein.

Pijnacker-Nootdorp

Pijnacker-Nootdorp ontving € 262.000 om het bestaande bedrijventerrein De Boezem op te knappen.

Verleende OFB-subsidies

Gemeente	Project	Bedrag
Lisse	Combinatieproject Dever	1.200.000
Dordrecht	Updgrading Dordtse Kil I, II Amstelwijk-West	1.200.000
Berkel en Rodenrijs	Ontwikkeling Oudeland fase 1	
Pijnacker-Nootdorp	Revitalisering de Boezem	262.000
	Totaal	3.862.000

Voor de 'planvorming' van duurzame herstructurering van bedrijventerreinen heeft de provincie € 500.000 beschikbaar gesteld. Bij planvorming kan gedacht worden aan een inrichtingsplan, een plan voor vervoersmanagement, het opzetten van parkmanagement, een onderzoek naar de financieringsmogelijkheden, enz.

Wat voorbeelden van toegekende subsidies in 2004: een bijdrage van € 20.000 aan een bedrijventerreinstrategie van het Samenwerkingsorgaan Leidse Regio, een bijdrage van € 20.000 voor een duurzaam herinrichtingsplan voor het bedrijventerrein NAM-haven (gemeente Vlaardingen), een bijdrage van

€ 45.000 aan de Proeftuin Poort van Alphen (Habiforum), een bijdrage van € 20.000 voor een beeldkwaliteitsplan voor de Goudse Poort, een bijdrage van bijna€ 20.000 aan de opzet van parkmanagement op het nieuwe regionale bedrijventerrein Oude Tonge en op het bestaande bedrijventerrein Tonisseweg (gemeente Oostflakkee) en een bijdrage van € 20.000 voor de opzet van parkmanagement op Gelkenes te Liesveld.

Aanvraagformulier OFB-subsidie

http://www.pzh.nl/images/126_94462.doc

Kengetallen bedrijventerreinen Zuid-Holland

Bedrijventerreinen in Zuid-Holland

Aantal	450 ruwe schatting
Oppervlakte totaal	ca 14.400 hectare (w.v. ca 9.500 ha 'droog' en ca 4.900 ha 'nat')
Tekort	ca 1.240 ha (oplopend tot 2020)
Aantal werknemers	ruwe schatting 500.000 fte's (elders in Zuid-Holland ca 1.000.000 fte's)

Herstructurering

Te herstructureren	ca 4.000 ha (tot 2020)
Ambitie provincie	per 2007: 500 ha herstructureren
Kosten herstructurering	€ 300.000 – 500.000 per ha
Ruimtewinst bij herstructurering	5-8% (in Rijnmond 5%, in rest van Nederland 10-15%)
Gemiddelde duur per herstructurering	8-10 jaar
Banenwinst	ca 8.375 extra banen (voor 500 ha)
Extra toegevoegde waarde	ca € 0,7 miljard (voor 500 ha)

Nieuwe terreinen

Ambitie provincie	per 2007: 500 ha nieuw
Banenwinst	ca 25.000 – 40.000 (voor 500 ha), (ca. 71 per ha)

Subsidieruimte provincie voor herstructurering

Voor herstructurering zelf	€ 9,2 mln. per jaar (tot 2007) (voor herstructurering en ontsluitende infrastructuur)
Voor planvorming	800.000 pj (tot 2007)

SUBSIDIE AANVRAGEN WORDT GEMAKKELIJKER

Meer subsidiemogelijkheden

In 2003 zijn twee belangrijke stimuleringsregelingen beëindigd: de TIPP-regeling (Tender Investeringsprogramma's Provincies, uitgevoerd door de provincies) en DBT (programma Duurzame Bedrijventerreinen, uitgevoerd door Novem). Is er nog overheidsgeld voor herstructureringsplannen of de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen? Het antwoord is simpel: zeker, en de aanvraagmogelijkheden zijn zelfs ruimer dan voorheen.

Aanpassing algemene provinciale subsidieverordening Ontwikkelingsfonds Bedrijventerreinen (OFB)

De provincie Zuid-Holland heeft voor het jaar 2004 € 9,25 miljoen beschikbaar voor de herstructurering van bedrijventerreinen, de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen en de aanleg van ontsluitende infrastructuur. John Neecke, PZH: 'Deze subsidiemiddelen zijn ondergebracht in het Ontwikkelingsfonds Bedrijventerreinen (OFB). De subsidieregeling lijkt op de TIPP-regeling, maar is simpeler en ruimer toepasbaar.'

Wat is er zoal gewijzigd:

1. Verruiming op financieel-technisch gebied

Er zijn nu meer kostensoorten die voor subsidiëring in aanmerking komen, zoals de kosten voor gebruiksbeëindiging, de kosten voor de voorbereiding, toezicht en uitvoering en de rentekosten. Deze kosten bleven voorheen buiten beschouwing. De regeling wordt hiermee een stuk aantrekkelijker en gaat ook veel meer lijken op de uitvoeringspraktijk van de aanvrager.

2. Het subsidiepercentage en -bedrag zijn verhoogd

In de vorige regeling werd een subsidie verleend van 20% voor nieuwe projecten, 40% voor herstructurering en 50% voor bedrijfsverzamelgebouwen. Dat subsidiepercentage is nu voor alle aanvragen 50%. Ook het maximumsubsidiebedrag is verhoogd, van € 1,2 naar 1,3 miljoen per project.

3. De uitvoeringstermijn wordt verlengd van 6 naar 7 jaar

Het kwam wel voor dat een project niet binnen de 6 jaar werd afgerond, en dat om die reden de subsidie niet werd toegekend. De uitvoeringstermijn is nu verlengd naar 7 jaar; daarnaast is er de mogelijkheid gekomen om de uitvoeringstermijn op basis van redelijke argumenten te verlengen naar 10 jaar.

4. Uitbreiding definitie van bedrijventerreinen

Er kan voor meer typen terreinen subsidie worden aangevraagd: niet meer alleen voor industrie, maar ook voor kantorenlocaties.

5. De lastendruk is verkleind

Met de aanvraag van subsidies is altijd een behoorlijke administratieve verplichting gemoeid. Deze is - waar mogelijk - verminderd. Zo wordt in de aanvraagprocedure niet langer alle gevallen een contra-expertise gevraagd. Dat scheelt tijd en de kosten van externe expertise.

John Neecke: 'De oude regeling had best wat beperkingen en afwijzingsgronden, de mogelijkheden zijn nu verruimd en de onzekerheden verkleind.'

De kans is er dat de verruiming van de regels leidt tot meer en grotere aanvragen. Dan kan het subsidiegeld dus sneller op zijn. 'In de algemene subsidieverordening wordt een tendersysteem gehanteerd. Je maakt dan een afweging op inhoud en effect van de projecten. Maar het is goed als aanvragers zich realiseren dat het nu raadzaam is om snel aanvragen in te dienen.'

Aanpassing subsidieregeling voor planvorming bedrijventerreinen

Ook voor de planvorming zijn er nu meer subsidiemogelijkheden. Waren de subsidies in het verleden alleen bedoeld voor duurzame herstructurering, nu is de subsidieregeling voor planvorming ook bestemd voor de ontwikkeling van nieuwe

bedrijventerreinen. Als subsidiabele kosten worden voortaan alleen de kosten van inhuur van externe expertise meegenomen.

Aanvragen subsidies

Voor de OFB-subsidie en voor de subsidie voor planvorming geldt dat rechtspersonen zonder winstoogmerk van 1 juli tot 1 oktober 2004 subsidieaanvragen kunnen indienen.

Informatie: http://www.pzh.nl/thema/economie_en_werk/decor/subsidievoorbedrijventerreinen/index.jsp

Docente Helena Berends (Regenboog Advies): "Natuur heeft allure, en daar hebben bedrijven baat bij."

MASTERCLASS 'LANDSCHAPPELIJKE INPASSING'

'Groene uitstraling lokt werknemers en verbetert imago'

Als opvolger van de nogal succesvolle masterclasses vervoersmanagement van vorig jaar, organiseerde DECOR afgelopen dinsdag (29 juni) een masterclass 'Landschappelijke inpassing van bedrijventerreinen'.

Het was een dag met 'college', discussie en een excursie. Op het programma stonden bijdragen van Rotterdam Airport en de provincie Zuid-Holland. Helena Berends (van Regenboog Advies) verzorgde een deel van de masterclass. Zij is econoom en adviseert bedrijven en overheden op het terrein waar 'economie' en 'natuur' elkaar raken.

Waarom dit onderwerp? Berends: 'Allereerst is een bedrijventerrein te vaak een slordige verzameling van lelijke gebouwen. Dat is storend. Maar bovendien merk ik als econoom dat de natuur een soort allure heeft waar bedrijven baat bij hebben. Wil je als bedrijf meetellen, zeker internationaal, dan zijn een goed kantoor en goede bereikbaarheid niet voldoende. Uitstraling is ook belangrijk. Voor een aantrekkelijk werkklimaat én een goed imago. Landschappelijke inpassing draait om het slim combineren van wat sociaal wenselijk is, economisch haalbaar en ecologisch waardevol.'

De masterclass werd gegeven voor beleidsvoorbereiders, projectleiders en procesmanagers van gemeenten en bedrijvenverenigingen die betrokken zijn bij herstructureringsprojecten en aanleg van nieuwe bedrijventerreinen in de provincie Zuid-Holland.

Het is nog niet bekend of de masterclass nog een keer herhaald zal worden.

Informatie

Project DECOR, mevr. F. Ballari, 070-4417205 of Ballari@pzh.nl.

Eerdere cursisten bleken enthousiast over de toepasbaarheid van het cursusaanbod in de praktijk.

HERHALING WEGENS SUCCES

Een vierde cursus Duurzaam Economisch Ruimtegebruik

Wegens grote belangstelling organiseert het project DECOR voor de vierde maal de cursus Duurzaam Economisch Ruimtegebruik.

Voor wie?

De cursus is op post-HBO niveau en wordt verzorgd in samenwerking met InHolland Hogeschool.

Bestemd voor beleidsvoorbereiders, projectleiders en procesmanagers van gemeenten, Kamers van Koophandel en bedrijvenverenigingen die betrokken

zijn bij herstructureringsprojecten en aanleg van nieuwe bedrijventerreinen in de provincie Zuid-Holland.

Waarover?

Aan bod komen onder meer de volgende onderwerpen: inzicht in het bedrijfsleven, de beginselen van parkmanagement, financieel en juridisch management, management en organisatie, vastgoedprofessionalisering en communicatie tussen overheid en bedrijfsleven.

Wanneer, hoe laat en waar?

De cursus is behoorlijk pittig, dus hij vindt om de week plaats (op woensdag). Elke bijeenkomst bestaat uit twee modules van 2,5 uur.

Data: 29 september, 13 oktober, 3 november, 17 november en 1 december.

Tijdstip: 16.00-21.00 uur (tijdens de cursus wordt een lichte maaltijd geserveerd).

Locatie: het Provinciehuis te Den Haag.

Aanmelden en informatie

De ervaring leert dat de cursus snel volgeboekt is. Schrijf daarom snel in!

Aanmelding per e-mail: DECOR@pzh.nl, onder vermelding van naam, functie, organisatie, e-mailadres, telefoonnummer en motivatie.

Meer informatie

DECOR, 070-4417205

STATENLID WATERMAN (VVD) 'LAAIEND ENTHOUSIAST' OVER CURSUS DECOR

'Overheid mag best wat meer druk uitoefenen, bijvoorbeeld via de vergunningen'

Statenlid Ronald E. Waterman: 'Iedereen die ook maar iets met bedrijventerreinen te maken heeft, zou die cursus moeten volgen.'

Hij gebruikt zulke fraaie superlatieven, dat je er argwanend van zou worden: 'Uitmuntend, hoog professioneel niveau, zeer praktisch. Het gebeurt zelden dat ik zo laaiend enthousiast ben.' Aan het woord is het statenlid Ronald E. Waterman (VVD). En hij spreekt over de door hem gevolgde DECOR-cursus 'Duurzaam Economisch Ruimtegebruik'. 'Iedereen die in een gemeente te maken heeft met bedrijventerreinen zou deze cursus eigenlijk moeten volgen. Economie, werkgelegenheid en milieu komen er zeer deugdelijk aan bod.'

Ronald E. Waterman denkt dat de cursus ook kan helpen de 'sense of urgency' rond het aanpakken van de bedrijventerreinen te bevorderen. 'Op te veel plaatsen wordt het belang van de herstructurering door de overheden alleen met de mond beleden, maar gebeurt er feitelijk niet veel. Als je dat afzet tegen het belang van de zaak dan zeg ik dat er dan sprake is van lamlendigheid. Maar ook de bedrijven zouden veel actiever kunnen en moeten zijn. En dat is ook in hun eigen belang omdat het leidt tot waardevermeerdering van hun bedrijf, terwijl het werkklimaat aanzienlijk wordt verbeterd. Ik vind dat de overheid op de bedrijven best wat meer druk mag uitoefenen, bijvoorbeeld via de vergunningverlening. Het is in ons aller belang om te zorgen voor een goed, hoogwaardig areaal aan bedrijventerreinen. Wij moeten niet langer tolereren dat de verloedering op een deel van de bestaande bedrijventerreinen doorgaat.'

Een grotere rol voor de overheden, betekent volgens Waterman niet per se een financiële: 'Primair moet je als overheid inzetten op bewustwording en op het enthousiasmeren van bedrijven. Daarnaast dus wat meer druk uitoefenen

via vergunningen. Pas daarna komt het financiële instrument en dat zie ik toch vooral via investeringen. De overheid moet mede investeren in een goede ontsluiting, in algemene voorzieningen, waaronder nutsvoorzieningen en groenaanleg en -beheer.'

Waterman vindt dat het huidige beleid van de provincie daaraan voldoet. 'Het is een voortreffelijk beleid. Ik realiseer me dat ik nu in nogal juichende bewoordingen spreek, maar het bedrijventerreinenbeleid van Zuid-Holland is ook steengoed en dan moet dat ook maar eens gezegd worden.'

Waterman schudt de hele inhoud van de cursus nog zó uit z'n mouw: 'Publiek-private samenwerking, juridische constructies, aanpak free riders, vastgoed, balanswaarde, onderhoud, infrastructuur, energie, restenergie, afvalstoffen, reststoffen, bodemproblemen, en niet te vergeten de praktijkoefening waarbij alles wat aan de orde kwam rond een denkbeeldig bedrijventerrein wordt toegepast –inclusief het spelen van de rollen van de verschillende betrokken partijen.'

Waterman heeft als statenlid een portefeuille die omvat: ruimtelijke ordening, economische zaken, verkeer en vervoer, waterkwantiteit, waterkwaliteit, milieu, natuur, landschap, energie. (En wie dan argeloos zegt dat dat een forse portefeuille is, krijgt te horen dat de portefeuille in precies twee werkdagen per week beheerd wordt. En dat moet ook wel, want de andere (vijf) dagen zijn gevuld met veertien banen en functies in binnenland en 23 buitenland. 'Vindt u het erg als we dit gesprek nu afronden? Ik moet nu een lezing houden.' En ook die heeft Waterman geteld: het is zijn 1321ste.)

Contact

R.E. (Ronald) Waterman (VVD), Prof. Evertslaan 122, 2628 XZ Delft. E-mail: RE.Waterman@pzh.nl
telefoon: 015-2613345

Drs. Arjan Ekelenkamp:
'Als overheid en bedrijfsleven samenwerken is systematisch managen van de verschillende belangen absoluut noodzakelijk.'

HULPMIDDEL BIJ INGEWIKKELDE SAMENWERKINGSPROCESSEN

TNO-methode versnelt samenwerking bij herstructurering

TNO heeft een methode ontwikkeld om samenwerking tussen bedrijven, overheid en andere partijen te ondersteunen: ProceVersneller (ProVer). Deze methode is toegepast op verduurzaming van bedrijventerrein, maar is ook geschikt voor andere complexe samenwerkingsprocessen. Een praktijktest bij het bedrijventerrein Julia (Kerkrade) leverde enthousiaste reacties op.

De basis van ProVer is het systematisch op een rijtje zetten van alle relevante belangen, feiten, randvoorwaarden, discussiepunten en doelen.

TNO-er Arjan Ekelenkamp: 'Zo'n systematische aanpak lijkt weliswaar voor de hand liggend, maar in de praktijk wordt die te weinig toegepast. In de afgelopen jaren dat gewerkt is aan verduurzaming van bedrijventerreinen, zagen we projecten heel vaak verzanden omdat het systematisch managen van belangen en vooral randvoorwaarden onvoldoende uit de verf kwam. En dat breekt een proces op, zeker als het gaat om samenwerking tussen overheden en bedrijven en het vertrouwen in elkaar.'

Bij het Julia-terrein in Kerkrade is de methode inmiddels met succes toegepast door gemeente, bedrijfsleven en ontwikkelaars. Met ProVer konden zij snel een lijstje heldere doelen en acties formuleren en daarin de prioriteiten aangeven. Een deelnemer: 'Het prioriteren van doelen en randvoorwaarden geeft inderdaad een versnelling.'

Meer informatie

Prover: www.mep.tno.nl/prover

TNO, bedrijventerreinen en duurzaamheid: www.mep.tno.nl/bedrijventerreinen

Locaties zoeken - Microsoft Internet Explorer

Bestand Bewerken Beeld Favorieten Extra Help

Vorige Zoeken Favorieten Media

Adres [http://decor.fb.eyelocus.com/\(2agglk45pmrrcmqtaocss55\)/zoeken.aspx](http://decor.fb.eyelocus.com/(2agglk45pmrrcmqtaocss55)/zoeken.aspx)

Zoek een geschikte bedrijvenlocatie
 Uit alle bedrijvenlocaties in Zuid-Holland selecteert u zelf de juiste locatie voor uw bedrijf.
 Keuze 1: Selecteer een criterium in de voor u belangrijkste categorie:

Categorie	Criteria
Type Terrain	Distributieparken
Oppv. terrein ha	0 - 2 ha
Beschikbaar ha	0 - 1 ha
Grondprijs/m ²	< € 100
Bijzonderheden	Parkmanagement
Ligging regio	Haaglanden
Wegontsluiting	inlandig
Waterontsluiting	Inlandig (open)
Spoortontsluiting	Verzamelpool (openbaar)
Overstapfaciliteit	Bulk (nat en droog)

'Handboek bedrijventerreinen' online

Op zoek naar een hoogwaardig bedrijventerrein, met een grondprijs tussen de € 150 en € 200 per vierkante meter? De gemeente Den Haag heeft nog 2,8 hectare uitgeefbaar op bedrijventerrein Ypenburg. Maar hoe komt u daar snel achter? Gewoon even surfen naar de site van de provincie.

De 'on-line informatiedesk bedrijvenlocaties' is de digitale (proef-)versie van het "Handboek Bedrijventerreinen", dat de provincie jaarlijks uitbrengt. Maar de ambities gaan verder: de informatiedesk moet uitgroeien tot een compleet, actueel overzicht van alle relevante kenmerken van de Zuid-Hollandse bedrijventerreinen, compleet met duurzaamheidsmonitor (hoe duurzaam is het terrein, wat kan er nog beter?) en ruimtelijk-economische monitor (bijvoorbeeld werkgelegenheid, rendement, vastgoedwaarde).

Actuele gegevens zijn cruciaal voor zo'n overzicht. Later dit jaar zal daarom alle gemeenten gevraagd worden om actuele informatie direct door te spelen naar de provincie. Als iedereen meedoet, krijgen gemeenten niet alleen een extra beleidsinstrument (voor bijvoorbeeld monitoring en benchmarking), maar ook een manier om zich optimaal te profileren richting bedrijven die een geschikte locatie zoeken. Een dezer dagen geeft de provincie opdracht de proefversie verder uit te werken.

Surf ook naar de site voor formulieren om subsidie aan te vragen, de laatste stand van zaken bij DECOR-projecten en het downloaden of bestellen van handreikingen en factsheets over allerlei aspecten van verduurzaming van bedrijventerreinen.

Meer informatie

DECOR: http://www.zuid-holland.nl/thema/economie_en_werk/decor/index.jsp

Locatie zoeken: http://www.zuid-holland.nl/thema/economie_en_werk/decor/locaties/index.jsp

PREDO: PREVENTIE EN DUURZAAM ONDERNEMEN

Provincie wil Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen bevorderen

PREDO (Met preventie Naar Duurzaam Ondernemen) is een landelijk programma om duurzaam ondernemen in Nederland te bevorderen. In dit geval vooral via preventie. Het project is voor heel Nederland opgezet door de ministeries van VROM en EZ, maar wordt per provincie nader geconcretiseerd. Ook in Zuid-Holland draait een Programma Duurzaam Ondernemen (PDO) binnen de afdeling Milieu van de provincie.

Edwin Perdijk is de Zuid-Hollandse 'PREDO-man': 'Onlangs hebben de gedeputeerden EZ en Milieu gezamenlijk besloten om het Programma Duurzaam Ondernemen in te zetten op de glastuinbouw en op de bedrijventerreinen waar het programma DECOR zich op richt. Als je met

Edwin Perdijk: 'Met preventie is veel te bereiken!'

maatschappelijk verantwoord ondernemen een bijdrage wilt leveren aan concurrentiepositie van Zuid Hollandse bedrijven, dan moet je de bedrijfsprocessen heel goed kennen en dan bereik je niets als je als overheid alleen maar gaat roepen dat MVO zinvol is. Brancheorganisaties en regionale ondernemersverenigingen beschikken wel over de specifieke kennis contacten en daar willen we dan ook mee gaan samenwerken. Dat je met preventie veel kunt bereiken is in het recente verleden al bewezen met het project Afvalpreventie, dat was een stevig succes. Het PDO-programma bouwt in feite voort op de ervaringen die we met afvalpreventie hebben opgedaan. Hoewel iedere provincie afzonderlijk zijn eigen aanpak kiest, wisselen de provincies wel ervaring en kennis uit. Binnen de provincie moet het project nog betere afstemming krijgen met projecten, zoals DECOR. Niemand wil natuurlijk dat er op het terrein van duurzaamheid en bedrijven langs elkaar heen gewerkt wordt.'

Perdijk hoopt dat de vergunningverlening gebruikt zal worden voor het bevorderen van preventie. 'Je kunt de preventiegedachte rond bijvoorbeeld energie en vervoersmanagement heel goed vastleggen in vergunningverlening. Dan verruim je de reikwijdte van de vergunning ten gunste van het duurzaam ondernemen (iets wat al is vastgelegd in de Wet Milieubeheer van 1993!)' PDO heeft een eigen subsidiepot van zo'n € 300.000, maar zorgt ook voor koppelingen naar andere subsidiebronnen, zoals van Novem.

Er zijn al diverse activiteiten gestart. Perdijk: 'We proberen kwaliteitscirkels bij bedrijven opgezet te krijgen. In Zoetermeer en in Ridderkerk lijkt dat te gaan lukken. We hebben een DO Awareness Tournee (30 september eerste bijeenkomst in de Drechtsteden, georganiseerd samen met de Federatie Drechtsteden) om regionaal bedrijven bewust te maken van de winst die je met preventie kunt boeken. We subsidiëren in de glastuinbouw een MVO-project (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen).'

Meer informatie

Edwin Perdijk, e-mail: perdijk@pzh.nl

DUURZAAM ONDERNEMEN KENNISMAKELAAR

Nieuw beroep: DOK-makelaar

Er is een nieuw beroep: Duurzaam Ondernemen Kennis (DOK)-makelaar. Zuid-Holland heeft twee van deze makelaars, die vooral het wat grotere MKB op weg willen helpen richting duurzamer opereren. Ze werken met een quick scan en met een gericht advies.

De DOK-makelaar is ontstaan uit een plan van het ministerie van EZ dat uiteindelijk niet doorging. Het ministerie wilde via Syntens bedrijven beter op weg helpen met 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'. Hoewel er al van alles was voorbereid, ging het landelijke EZ-project niet door. De Provincie Zuid-Holland had rond de beoogde DOK-makelaars al zulke goede contacten met Syntens opgebouwd, dat men besloot toch met de makelaars van start te gaan. Voorlopig experimenteel en op kleine schaal.

Inmiddels hebben de twee DOK-makelaars bij vijf bedrijven al een scan uitgevoerd. Rond een aantal thema's (inkoop, bedrijfsprocessen, producten, personeelsbeleid, strategie en visie, communicatie en dialoog, financiën) worden in twee dagen tijd interviews gehouden met het management, met werknemers, met klanten en eventueel met stakeholders als omwonenden, milieuorganisaties en overheden.

Ir. Bob Weehuizen, adviseur bij Syntens, is één van de twee DOK-makelaars: 'We kijken in zo'n scan naar de drie P's: people, planet en profit en we

ir. Bob Weehuizen, DOK-makelaar: 'Een bedrijf beoordelen en dan adviseren over people, planet en profit.'

beoordelen per thema hoe hoog het bedrijf scoort op een schaal van 0 tot 10. Sommige onderdelen lijken natuurlijk op de beoordeling voor de ISO-14001 certificering, maar wij zoomen veel meer in op sociaal-maatschappelijke en ethische zaken.'

Van de vijf bedrijven die de DOK-makelaar bekeken hebben, scoorde één een onvoldoende. 'Dat kwam met name door de P van people. Ze konden naar hun eigen personeel nog veel verbeteren.'

De scan is het begin. Weehuizen: 'Na de scan komt er een verdiepingsslag in de vorm van een advies. Dan wordt de rol van de makelaar breder, dan wijzen we het bedrijf de weg naar kennis en naar methoden tot verbetering. In onze aanpak gaat het om een integrale beoordeling van milieu, economie en om sociale en maatschappelijke aspecten.'

Er worden nog vijf bedrijven doorgelicht. Verwacht wordt dat deze bedrijven zich aanmelden via het DO-awareness-traject dat hierboven is beschreven. Daarna beoordeelt de provincie het instrument DOK-makelaar en bepaalt of en hoe het verder zal gaan.

Inlichtingen

Syntens Rotterdam, ir. B. Weehuizen, Postbus 2220, 3000 CE Rotterdam, e-mail: BWN@syntens.nl, telefoon 010-424 60 00

DECOR is een project van de provincie Zuid-Holland (afdeling Economische Zaken), dat een impuls wil geven aan de verduurzaming van de bedrijventerreinen in de provincie. DECOR geeft ondersteuning aan gemeenten en regio's en in bijzondere gevallen ook aan marktpartijen. De provincie Zuid-Holland wil in de periode tot 2007 bevorderen dat 500 hectare aan bestaande bedrijventerreinen wordt geherstructureerd en dat 500 hectare aan nieuwe bedrijventerreinen wordt ontwikkeld.

Project DECOR, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag. Telefoon: 070 - 441 72 05; fax: 070 - 441 78 33; e-mail: decor@pzh.nl; website: www.projectdecor.nl